

cash of papers collected

b.o.k.

DE STICHTING HET BOK

Het BOK staat voluit voor de stichting:
Het Bosch Ontwerpers Kollektief.

Bosch, omdat in de stad 's Hertogenbosch ons kantoor is gevestigd.

Ontwerpers, omdat we ons als bouwkundigen willen bezighouden met het ontwerpen van volkshuisvesting, in de meest brede zin van het woord.

Kollektief, omdat we samen willen werken in een stichting waar de strikte scheiding tussen werknemer en werkgever opgeheven en vervangen wordt door kollektieve verantwoording en gelijke beloning.

Het BOK is een stichting, dus een niet-kommerciele instelling. Zij werd in mei 1980 opgericht door zes bouwkundigen.

DOELSTELLING

Onze doelstelling is een bijdrage te leveren aan het tot stand komen van een goede volkshuisvesting voor die groepen in de samenleving, die onder de huidige voorwaarden weinig of geen kans hebben hun woning of woonomgeving zelf te kiezen en/of vorm te geven.

Dat willen we doen door te werken samen met en voor georganiseerde groepen zoals bewonerskomitees, groepen die zich bezig houden met jongerenhuisvesting, stedelijke overleg-groepen enzovoorts.

Onze opvatting is dat de groep van uiteindelijke gebruikers de opdrachtgever is aan wie wij in eerste instantie verantwoording verschuldigd zijn. Voor de belangen van deze groep werken wij.

De werkzaamheden die wij verrichten kunnen zijn; het ontwerpen van en adviseren bij plannen op het gebied van nieuwbouw, renovatie en onderhoud, en het verrichten van onderzoek.

2.

WAAROM IS ER EEN BOK.

In de jaren zeventig zijn vele buurtkomitees ontstaan. In vele wijken verslechterde de kwaliteit van de woningen en woonomgeving zonder dat de eigenaar of gemeenten maatregelen tot verbeteringen namen. Vele woningen werden gesloopt met het argument dat de woningen te slecht waren en dat verbeteren te veel geld zou kosten. Vaak echter waren andere oorzaken aan te wijzen: de aanleg van een kantoorgebouw of de bouw van dure koopwoningen. Steeds werden de buurtorganisaties in konfliktsituaties gekonfronteerd met deskundigen. Deze deskundigen vertaalden het belang van eigenaren of gemeenten en technische argumenten en hierop konden de buurtorganisaties zelf moeilijk tegenspel bieden omdat zij zelf de daarvoor benodigde kennis niet hadden.

3.

Een aantal buurtorganisaties hebben zich dan ook in de loop der jaren zo sterk gemaakt dat ze bij eigenaar of gemeente het recht op een eigen deskundige hebben afgedwongen. In de praktijk zijn de kommittées hiervoor meestal aangewezen op kommerciëel opgezette buro's. Omdat deze buro's wat organisatie en werkwijze betreft niet ingesteld zijn op het werken met georganiseerde buurtgroepen, leidde dit in vele gevallen tot teleurstellingen. Bovendien ontbreekt vaak de specifieke deskundigheid en de wil om bewoners in hun strijd te ondersteunen.

Om een alternatief te bieden hebben wij de stichting het BOK opgericht. Het BOK is wat betreft organisatie en werkwijze ingesteld op het werken met georganiseerde groepen. Doordat de leden van het kollektief een ruime ervaring hebben in het samenwerken met en het ondersteunen van bewonersgroepen in stadsvernieuwingsgebieden hebben zij zich een specifieke deskundigheid op dit gebied eigen kunnen maken.

4.

ANDERE BEROEPSPRAKTIJK

Een andere aanleiding om dit kollektief op te richten is dat wij op een andere manier ons beroep willen uitoefenen.

Wij willen werken in een organisatie waarin de gebruikelijke hiërarchische structuur (werkgever-werknemer) wordt vervangen door een kollektieve manier van werken.

Dit houdt in dat de verantwoordelijkheden kollektief gedragen worden en dat de beloning geschiedt op basis van gelijkheid. De arbeidsverdeling ligt niet vast, maar wordt per opdracht vast gelegd. Alle taken kunnen in principe door iedereen op zich genomen worden.

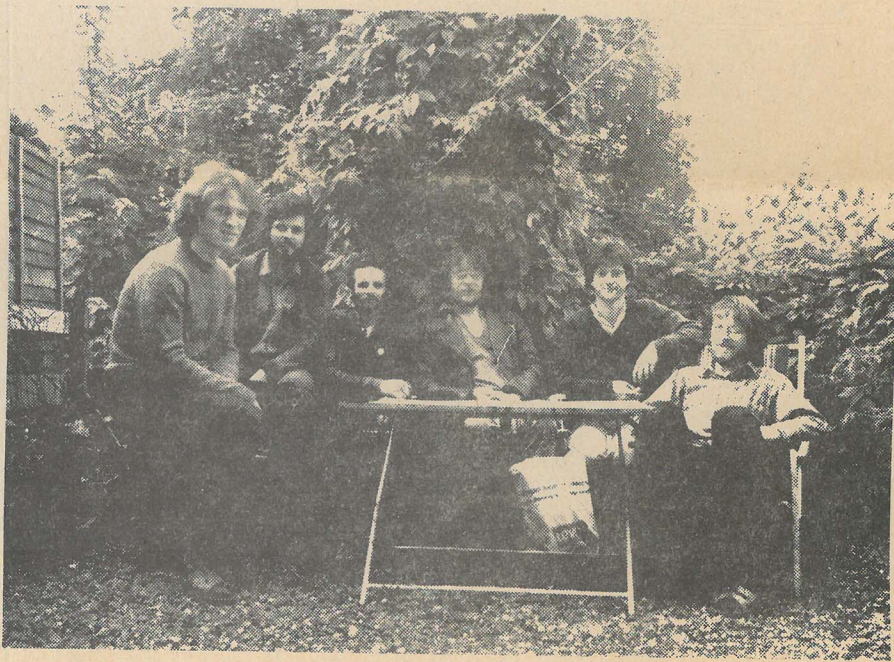
De medewerkers zijn in loondienst van de stichting en krijgen daarmee de gebruikelijke rechtspositie en sociale zekerheden.

WIE ZITTEN IN HET BOK

Het kollektief wordt gevormd door een zestal bouwkundigen, die zich afzonderlijk gespecialiseerd hebben in Volkshuisvesting, Stadsvernieuwing, Stedebouw en Architectuur. Enkele leden van het kollektief zijn in de laatste fase van de studie aan de Akademie voor Bouwkunst te Tilburg. Andere zijn afgestudeerd aan de Technische Hogeschool te Eindhoven, richting Stadsvernieuwing. Bovendien hebben de meeste de H.T.S. bouwkunde opleiding gevolgd en voor kortere of langere tijd gewerkt op architectenburo's. In een stedelijke organisatie die buurt ondersteunend werkt (het Stedelijk Centrum te 's Hertogenbosch) hebben de leden van het kollektief een viertal jaren ervaring opgedaan in o.a. het ontwerpen van plannen voor vervangende nieuwbouw (zie hiervoor een publikatie in WONEN TA/BK nr 3-78), renovatie en onderhoud en het verrichten van bouwtechnische kwaliteitsonderzoeken.

6.

het Bosch Ontwerpers Kolektief

7.

8.

HOE WERKT HET BOK

Het BOK is een stichting met goedgekeurde statuten en staat ingeschreven bij de Kamer van Koophandel. Het bestuur van de stichting bestaat uit drie personen die niet in loondienst van het BOK zijn.

Het bestuur neemt uiteindelijk de beslissingen, maar daarvoor moet zij wel overleg plegen met de Adviesraad. Deze raad wordt gevormd door de medewerkers van het BOK en andere mensen die daarvoor kunnen worden uitgenodigd. Deze raad is onafhankelijk van het stichtingsbestuur.

9.

Dit is de meer formele organisatievorm. Daarnaast bestaat er een werkorganisatie van de medewerkers van het BOK. Uit de naam blijkt al, dat er wordt gewerkt op basis van kollektiviteit: iedereen doet in principe aan alles mee. Dat betekent dat de opdrachten die binnenkomen eerst besproken worden. Dan wordt er gezamenlijk over besloten of we ze wel of niet aanpakken en zo ja wie dat doet. Er zijn steeds één of twee mensen per opdracht aanspreekbaar. Het werk wordt ook zo veel mogelijk gezamenlijk doorgesproken en we proberen elkaar daarin te ondersteunen. De overige activiteiten worden verdeeld over de verschillende medewerkers.

10.

WERKEN MET BEWONERS

Het BOK stelt vanuit haar doelstelling dat het samenwerken met bewoners hoofdprioriteit heeft. Het BOK bepaalt samen met de bewoners de werkwijze en strategie bij elke opdracht. Om politieke redenen kunnen we zelfstandig optreden om stelling te nemen tegen plannen, waarmee we het niet eens zijn.

Wij willen de bewoners zoveel mogelijk bij ons werk betrekken, niet alleen op inspraakavonden, maar ook bij de voorbereiding en uitwerking van het ontwerp en de onderzoeksvorstellen. Dit vinden we belangrijk om zo de bewoners in staat te stellen een grotere controle uit te oefenen op de beslissingen die genomen worden over hun huizen. Ook na de uitwerking van ontwerpvoorstellen of afronding van onderzoeken blijven we ondersteuning geven. Dit houdt in dat we ons met de bewoners inzetten voor uitvoering van de voorstellen of samen zorgen dat de conclusies worden overgenomen en uitgevoerd.

11.

POSITIE BEWONERS

Alvorens een opdracht te aanvaarden stelt het BOK voorwaarden aan de inspraakmogelijkheden van huurders en bewoners. Wij willen geen tussenfunctie vervullen tussen de formele opdrachtgever (gemeente, verhuurder, enzovoort) en de groep voor wie we feitelijk werken (bewoners). Dat betekent dat we niet de motieven of het beleid van de opdrachtgever verwoorden of verdedigen.

Van de andere kant willen we ook niet in naam van bewoners optreden. Zij moeten zelf hun strategie en de daarin passende activiteiten bepalen. Wij willen onze technische deskundigheid daarvoor ten dienste stellen.

Om onze positie zo duidelijk mogelijk te maken, stellen wij een kontrakt op met bewoners en de officiële opdrachtgever. Hierin wordt duidelijk gesteld, dat we handelen in opdracht van de bewoners, terwijl we betaald worden door of via gemeente, woningbouwvereniging en dergelijke.

12.

WAT KAN HET BOK

In principe neemt het BOK al het werk aan, wat past binnen de opdrachten voor een architectenbureau. Wel heeft het BOK zich bepaalde grenzen gesteld, wat betreft te aanvaarden opdrachten.

Onder meer is dat de afstand vanaf Den Bosch. We richten ons in eerste instantie op de regio van Den Bosch. Ook opdrachten verder weg zijn mogelijk, maar afhankelijk van het probleem, de aanwezigheid van andere ontwerpgroepen en de aard van de verbindingen met die plaats.

De opdrachten kunnen zijn: nieuwbouw, renovatie of een kleine verbouwing en de openbare woonomgeving. Andere mogelijke opdrachten zijn: technische onderzoeken, bewoners begeleiden bij het maken van een bestemmingsplan, en niet-woningbouwprojecten, zoals een buurthuis.

13.

In principe kan het BOK dit aanpakken, maar het is wel afhankelijk van de opdrachtgever en de formulering van de opdracht. Ook bekijken we, wat het belang ervan is voor een buurt of groep, wat men met het onderzoek wil, wie de opdrachtgever is en dergelijke.

OPDRACHTEN

Hieronder volgen een aantal van onze opdrachten ter verduidelijking van de mogelijkheden van het BOK.

Voor panden aan de Josephstraat en de Papenhulst in Den Bosch hebben we verbouwingsplannen gemaakt voor een- en tweepersoonseenheden en groepswonen. De opdracht kwam van de bewoners tijdens hun actie tegen sloop of dure bouwplannen van de eigenaar.

14.

We kregen ook de opdracht voor een haalbaarheidsonderzoek in Assendorp-west in Zwolle. Vanuit de projektgroep van bewoners en ambtenaren is gevraagd om een onafhankelijk bureau, waarin de bewoners vertrouwen hebben, te laten onderzoeken of de huizen gerenoveerd kunnen worden. Samen met de bewoners wordt hier zowel een technisch onderzoek gedaan, alsmede een onderzoek naar de woonwensen.

Bouwtechnische kwaliteitsonderzoeken hebben we gedaan in een aantal panden in de Oosterparkbuurt in Amsterdam en van Bleyenburg in Vught. De opdracht kwam ook hier van de bewoners om aan te kunnen tonen, dat de panden constructief goed genoeg zijn om te behouden en te verbouwen.

15.

KOSTEN

Wat de kosten betreft: het BOK hanteert de normale tarieven. Er is echter wel een mogelijkheid om in speciale gevallen reductie te geven.

16.

TENSLOTTE

Moet er bij u in de buurt gerenoveerd worden, of komt er nieuwbouw, en u wilt als bewonersgroep er iets aan doen, of zelf plannen er voor maken, neem dan eens contact met ons op. Ook als er andere dingen zijn, waarmee wij u kunnen helpen, willen we daar graag met u over praten. Het is ook mogelijk dat u de gemeente, bouwvereniging en anderen vraagt ons in te schakelen.

Op onderstaande adressen zijn we voorlopig bereikbaar:

BOK, postbus 772, Den Bosch
Ad de Vrieze, Vughtterstraat 259, tel. 073-133910
Ivo Galama, Hinthamerstraat 142, tel. 073-141551

+++++

17.

den bosch, 11 juni 1980

